

(Видети параграф А47)

Примери изјава услужних организација

Примери изјава услужних организација дати у наставку текста представљају само смернице и не покривају све могућности нити могу да се примене на све ситуације.

Пример 1: Изјава услужне организације типа 2

Изјава услужне организације

Приложени опис је припремљен за кориснике који су користили систем [унети назив система] и за њихове ревизоре који поседују довољан ниво разумевања да би могли да размотре опис, заједно са осталим информацијама укључујући информације о контролама којима управљају сами корисници, приликом процењивања ризика материјално погрешних исказа у финансијским извештајима корисника. [Назив ентитета] потврђује да:

(а) Приложени опис на странама [бб-ци] објективно и истинито приказује систем [тип или назив система] за обраду трансакција корисника за период од [датум] до [датум]. Критеријуми коришћени у формулисању ове изјаве су следећи:

(i) Приложени опис презентује како је систем осмишљен и имплементиран, укључујући:

- Врсте пружених услуга, укључујући, по потреби, класе трансакција које се обрађују.
- Поступке који су део ИТ и мануелних система, у склопу којих су ове трансакције покренуте, евидентирани, обрађене, кориговане по потреби и пренете у извештаје припремљене за кориснике.
- Повезану рачуноводствену евиденцију, пратеће информације и конкретне рачуне који су коришћени за покретање, евидентирање, обраду и извештавање о трансакцијама; ту је укључено и кориговање неисправних информација и начин на који су информације пренете у извештаје припремљене за кориснике.
- Начин на који систем третира друге значајне догађаје и услове у које не спадају трансакције.
- Процес који је коришћен за припрему извештаја за кориснике.
- Релевантне контролне циљеве и контроле осмишљене у циљу остваривања тих циљева.
- Контроле за које смо претпоставили, приликом осмишљавања система, да ће бити примењене од стране ентитета корисника и које су, ако је неопходно да се остваре контролни циљеви наведени у пропратном опису, идентификоване у опису заједно са специфичним контролним циљевима које не можемо сами да постигнемо.
- Други аспекти нашег контролног окружења, процеса процене ризика, информационог система (укључујући повезане пословне процесе) и комуникације, контролних активности и надзорних контрола које су релевантне за обраду трансакција корисника и извештавање о њима.

(ii) Приложени опис укључује релевантне детаље о променама у систему услужне организације у периоду од [датум] до [датум].

(iii) Из приложеног описа нису изостављене информације нити садржи искривљене информације које су релевантне за делокруг описаног система, а у исто време се признаје да је опис припремљен да би се испуниле заједничке потребе за информацијама широког спектра ентитета и њихових ревизора па зато не може укључивати сваки аспект система организације који сваки појединачни ентитет корисник може сматрати значајним у свом конкретном окружењу

(б) Контроле које се односе на контролне циљеве наведене у пропратном опису су адекватно осмишљене и ефективно примењиване током периода од [датум] до [датум]. Критеријуми коришћени у формулисању ове изјаве су следећи:

(i) Ризици који су угрожавали испуњавање контролних циљева наведених у опису су

идентификовани;

- (ii) Идентификоване контроле би, ако се примењују како је описано, пружиле уверавање у разумној мери да поменути ризици нису спречили остваривање поменутих контролних циљева; и
- (iii) Контроле су доследно примењиване како је предвиђено, укључујући и то да су мануелне контроле спровођене од стране лица са адекватном компетенцијом и овлашћењима у периоду од [датум] до [датум].

Пример 2: Изјава услужне организације типа 1

Приложени опис је припремљен за кориснике који су користили систем [унети назив система] и за њихове ревизоре који поседују довољан ниво разумевања да би могли да размотре опис, заједно са осталим информацијама укључујући информације о контролама којима управљају сами корисници, приликом стицања разумевања о информационим системима корисника релевантним за финансијско извештавање. [Назив ентитета] потврђује да:

- (a) Приложени опис на странама [бб-ци] објективно и истинито приказује систем [тип или назив система] за обраду трансакција корисника закључно са [датум]. Критеријуми коришћени у формулисању ове изјаве су следећи:

- (i) Приложени опис презентује како је систем осмишљен и имплементиран, укључујући:

- Врсте пружених услуга, укључујући, по потреби, класе трансакција које се обрађују.
- Поступке који су део ИТ и мануелних система, у склопу којих су ове трансакције покренуте, евидентирани, обрађене, кориговане по потреби и пренете у извештаје припремљене за кориснике.
- Повезану рачуноводствену евиденцију, пратеће информације и конкретне рачуне који су коришћени за покретање, евидентирање, обраду и извештавање о трансакцијама; ту је укључено и кориговање неисправних информација и начин на који су информације пренете у извештаје припремљене за кориснике.
- Начин на који систем третира друге значајне догађаје и услове у које не спадају трансакције.
- Процес који је коришћен за припрему извештаја за кориснике.
- Релевантне контролне циљеве и контроле осмишљене у циљу остваривања тих циљева.
- Контроле за које смо претпоставили, приликом осмишљавања система, да ће бити примењене од стране ентитета корисника и које су, ако је неопходно да се остваре контролни циљеви наведени у пропратном опису, идентификоване у опису заједно са специфичним контролним циљевима које не можемо сами да постигнемо.
- Други аспекти нашег контролног окружења, процеса процене ризика, информационог система (укључујући повезане пословне процесе) и комуникације, контролних активности и надзорних контрола које су релевантне за обраду трансакција корисника и извештавање о њима.

- (ii) Из приложеног описа нису изостављене информације нити он садржи искривљене информације које су релевантне за делокруг описаног система, а у исто време се признаје да је опис припремљен да би се испуниле заједничке потребе за информацијама широког спектра ентитета и њихових ревизора па зато не може укључивати сваки аспект система организације који сваки појединачни ентитет корисник може сматрати значајним у свом конкретном окружењу.

- (б) Контроле које се односе на контролне циљеве наведене у пропратном опису су адекватно осмишљене и ефективно су примењиване закључно са [датум]. Критеријуми коришћени у формулисању ове изјаве су следећи:

- (i) Ризици који су угрожавали испуњавање контролних циљева наведених у опису су идентификовани;

- (ii) Идентификоване контроле би, ако се примењују како је описано, пружиле уверавање у разумној мери да поменути ризици нису спречили остваривање поменутих контролних циљева.

(Видети параграф А47)

Илустрација извештаја ревизора услужне организације којим се пружа уверавање

Илустрације извештаја дате у наставку текста представљају само смернице и не покривају све могућности нити могу да се примене на све ситуације

Илустрација 1: Извештај ревизора услужне организације којим се пружа уверавање типа 2

Извештај независног ревизора услужне организације којим се пружа уверавање о опису, осмишљености и ефективној примени контрола

Прималац: Услужна организација XYZ

Делокруг

Ангажовани смо да известимо о опису услужне организације XYZ, на странама [бб-ци] који се тиче система [тип или назив] за обраду трансакција корисника током периода од [датум] до [датум] [опис], и о осмишљености и примени контрола повезаних са контролним циљевима наведеним у опису.

Одговорности услужне организације XYZ

Услужна организација XYZ је одговорна за: припрему описа и пропратних изјава на страни [аа], укључујући потпуност, тачност и метод презентације описа и изјава; пружање услуга наведених у опису; навођење контролних циљева; и осмишљавање, имплементацију и ефективну примену контрола у циљу постизања контролних циљева.

Наша независност и контрола квалитета

Ми смо усклађени са захтевима у погледу независности и другим етичким захтева Етичког кодекса за професионалне рачуновође издатог од стране Међународног одбора за етичке стандарде за рачуновође, који се заснива на основним принципима интегритета, објективности, професионалне компетентности и дужне пажње, поверљивости и професионалног понашања.

Фирма примењује међународни стандард за контролу квалитета ISQC¹ и у складу са тим одржава свеобухватан систем контроле квалитета, укључујући документоване политике и процедуре у вези са усклађеношћу са етичким захтевима, професионалним стандардима и применљивим законским и регулаторним захтевима.

Одговорности ревизора услужне организације

Наша одговорност је изражавање мишљења о опису услужне организације XYZ и о осмишљености и примени контрола које се тичу контролних циљева наведених у том опису, на основу наших поступака. Ангажовање је извршено у складу са Међународним стандардом ангажовања на основу којег се пружа уверавање 3402, „Извештај о уверавању у погледу контрола у услужној организацији“, који је објавио Одбор за међународне стандарде ревизије и уверавања. Овај стандард налаже да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери уверимо да ли је, по свим материјално значајним аспектима, опис објективан и истинит и да ли су контроле адекватно дизајниране и ефективно се примењују.

Ангажовање на основу којег се пружа уверавање путем извештаја о опису, осмишљености и ефективној примени контрола услужне организације укључује спровођење поступака у циљу прибављања доказа о обелодањивањима у опису система услужне организације и о осмишљености и ефективној примени контрола. Избор поступака је заснован на просуђивању ревизора услужне организације, укључујући процену ризика да опис није презентован објективно и истинито, да контроле нису адекватно осмишљене и да се ефективно не примењују. Наши поступци укључују тестирање ефективне примене оних контрола за које сматрамо да су неопходне за пружање уверавања у разумној мери да су постигнути контролни циљеви наведени у опису. Овај тип ангажовања којим се пружа уверавање такође укључује оцену укупне презентације описа, адекватност наведених циљева као и адекватност критеријума дефинисаних од стране услужне организације и описаних на страни [аа].

Сматрамо да су докази које смо прибавили довољни и адекватни и да представљају одговарајућу основу за наше мишљење.

Ограничења контрола у служној организацији

Опис служне организације XYZ је припремљен у циљу задовољења уобичајених потреба за информацијама широког спектра ентитета и њихових ревизора па зато не може да укључи сваки аспект система који сваки појединачни корисник може сматрати значајним у свом конкретном окружењу. Такође, због своје природе, контроле у служној организацији можда нису у стању да спрече или детектују све грешке или пропусте у процесу обраде или извештавања о трансакцијама. Такође, пројекције оцене ефикасности на будуће периоде су подложне ризику да контроле у служној организацији постану неадекватне или да у потпуности закажу.

Мишљење

Мишљење смо формирали на основу предметних питања наведених у овом извештају. Критеријуми које смо користили у формирању мишљења су описани на страни [aa]. Наше мишљење је да, по свим материјално значајним аспектима:

(а) Опис објективно и истинито презентује систем (*назив или тип*) онако како је осмишљен и примењен током периода од (*датум*) до (*датум*);

(б) Контроле које се тичу контролних циљева наведених у опису су адекватно осмишљене током периода од (*датум*) до (*датум*); и

(ц) Тестиране контроле, које су биле неопходне да би се пружило уверавање у разумној мери да су постигнути контролни циљеви наведени у опису, су ефикасно примењиване током периода од (*датум*) до (*датум*).

Опис тестова контрола

Конкретне контроле које су тестиране, природа, време и резултати тестова наведени су на странама [уу-зз].

Циљни корисници и намена

Овај извештај и опис тестова контрола на странама [уу-зз] намењени су искључиво корисницима који су примењивали систем служне организације XYZ [*назив или тип система*] и њиховим ревизорима који поседују довољан ниво разумевања да би могли да га размотре, заједно са осталим информацијама о контролама које примењују сами корисници, приликом процене ризика материјално погрешних исказа у финансијским извештајима корисника.

[*Потпис ревизора служне организације*]

[*Датум извештаја ревизора служне организације којим се пружа уверавање*]

[*Адреса ревизора служне организације*]

Илустрација 2: Извештај ревизора служне организације којим се пружа уверавање типа 1

Извештај независног ревизора служне организације којим се пружа уверавање о опису и осмишљености контрола

Прималац: Служна организација XYZ

Делокруг

Ангажовани смо да известимо о опису служне организације XYZ, на странама [бб-цц] који се тиче система [*тип или назив*] за обраду трансакција корисника закључно са [*датум*] [*опис*], и осмишљености контрола повезаних са контролним циљевима наведеним у опису.

Нисмо обавили поступци који се тичу ефикасних примене контрола укључених у опис и не изражавамо мишљење о томе.

Одговорности служне организације XYZ

Служна организација XYZ је одговорна за: припрему описа и пропратних изјава на страни [aa], укључујући потпуност, тачност и метод презентације описа и изјава; пружање услуга наведених у опису; навођење контролних циљева; и осмишљавање, имплементацију и ефикасну примену контрола у циљу постизања контролних циљева.

Наша независност и контрола квалитета

Ми смо усклађени са захтевима у погледу независности и другим етичким захтева Етичког кодекса за професионалне рачуновође издатог од стране Међународног одбора за етичке стандарде за

рачуновође, који се заснива на основним принципима интегритета, објективности, професионалне компетентности и дужне пажње, поверљивости и професионалног понашања.

Фирма примењује међународни стандард за контролу квалитета ISQC ¹ и у складу са тим одржава свеобухватан систем контроле квалитета, укључујући документоване политике и процедуре у вези са усклађеношћу са етичким захтевима, професионалним стандардима и применљивим законским и регулаторним захтевима

Одговорности ревизора услужне организације

Наша одговорност је изражавање мишљења о опису услужне организације XYZ и о осмишљености и примени контрола које се тичу контролних циљева наведених у том опису, на основу наших поступака. Ангажовање је извршено у складу са Међународним стандардом ангажовања на основу којег се пружа уверавање 3402, „Извештај о уверавању у погледу контрола у услужној организацији“, који је објавио Одбор за међународне стандарде ревизије и уверавања. Овај стандард налаже да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери уверимо да ли је, по свим материјално значајним аспектима, опис објективан и истинит и да ли су контроле адекватно дизајниране, по свим материјално значајним аспектима.

Ангажовање на основу којег се пружа уверавање путем извештаја о опису и осмишљености контрола услужне организације укључује спровођење поступака у циљу прибављања доказа о обелодањивањима у опису система услужне организације и о осмишљености контрола. Избор поступака је заснован на просуђивању ревизора услужне организације, укључујући процену ризика да опис није презентован објективно и истинито и да контроле нису адекватно осмишљене. Овај тип ангажовања којим се пружа уверавање такође укључује оцену укупне презентације описа, адекватност наведених циљева као и адекватност критеријума дефинисаних од стране услужне организације и описаних на страни [aa].

Као што је наведено у претходном тексту, нисмо обавили поступке који се тичу ефективне примене контрола укључених у опис и не изражавамо мишљење о томе.

Сматрамо да су докази које смо прибавили довољни и адекватни и да представљају одговарајућу основу за наше мишљење.

Ограничења контрола у услужној организацији

Опис услужне организације XYZ је припремљен у циљу задовољења уобичајених потреба за информацијама широког спектра ентитета и њихових ревизора па зато не може да укључи сваки аспект система који сваки појединачни корисник може сматрати значајним у свом конкретном окружењу. Такође, због своје природе, контроле у услужној организацији можда нису у стању да спрече или детектују све грешке или пропусте у процесу обраде или извештавања о трансакцијама.

Мишљење

Мишљење смо формирали на основу предметних питања наведених у овом извештају. Критеријуми које смо користили у формирању мишљења су описани са страни [aa]. Наше мишљење је да, по свим материјално значајним аспектима:

(а) Опис објективно и истинито презентује систем [назив или тип] онако како је осмишљен и имплементиран закључно са [датум];

(б) Контроле које се тичу контролних циљева наведених у опису су адекватно осмишљене закључно са [датум]; и

Циљни корисници и намена

Овај извештај је намењен искључиво корисницима који су примењивали систем услужне организације XYZ [назив или тип система] и њиховим ревизорима који поседују довољан ниво разумевања да би могли да га размотре, заједно са осталим информацијама о контролама које примењују сами корисници, приликом стицања разумевања о информационим системима корисника који су релевантни за финансијско извештавање.

[Потпис ревизора услужне организације]

[Датум извештаја ревизора услужне организације којим се пружа уверавање]

[Адреса ревизора услужне организације]

(Видети параграф А50)

Илустрације модификованих извештаја ревизора услужне организације

Илустрације модификованих извештаја датих у наставку текста представљају само смернице и не покривају све могућности нити могу да се примене на све ситуације. Засноване су на илустрацији извештаја из Прилога 2.

Илустрација 1: Квалификовано мишљење – опис система услужне организације није презентован објективно и истинито по свим материјално значајним аспектима

...

Одговорности ревизора услужне организације

...

Сматрамо да су докази које смо прибавили довољни и адекватни и да представљају одговарајућу основу за квалификовано мишљење.

Основа за квалификовано мишљење

У приложеном опису на страни [мн] наведено је да услужна организација XYZ користи идентификационе бројеве и лозинке за оператере како би се спречио неауторизован приступ систему. На основу наших поступака, који укључују разговоре са особљем и посматрање активности, утврдили смо да се идентификациони бројеви и лозинке за оператере користе у апликацијама А и Б али не и у апликацијама Ц и Д.

Квалификовано мишљење

Мишљење смо формирали на основу предметних питања наведених у овом извештају. Критеријуми које смо користили у формирању мишљења су описани у изјави услужне организације XYZ на страни [аа]. По нашем мишљењу, осим за питање описано у пасусу Основа за квалификовано мишљење:

(а) ...

Илустрација 2: Квалификовано мишљење – контроле нису адекватно осмишљене да пруже уверавање у разумној мери да ће контролни циљеви наведени у опису система услужне организације бити постигнути ако се контроле ефективно примењују

...

Одговорности ревизора услужне организације

...

Сматрамо да су докази које смо прибавили довољни и адекватни и да представљају одговарајућу основу за квалификовано мишљење.

Основа за квалификовано мишљење

Као што је разматрано на страни [мн] приложеног описа, с времена на време услужна организација XYZ врши измене програмских апликација да би се исправили недостаци или да би се повећале њихове могућности. Поступци спроведени у циљу утврђивања да ли су измене неопходне и у циљу осмишљавања и имплементације измена не укључују преглед и одобрење од стране овлашћених лица која су независна од лица укључених у спровођење измена. Такође, не постоје дефинисани захтеви за тестирање таквих измена нити за саопштавање резултата тестова лицу овлашћеном за обављање прегледа пре имплементације измена.

Квалификовано мишљење

Мишљење смо формирали на основу предметних питања наведених у овом извештају. Критеријуми које смо користили у формирању мишљења су описани у изјави услужне организације XYZ на страни [аа]. По нашем мишљењу, осим за питање описано у пасусу Основа за квалификовано мишљење:

(а) ...

Илустрација 3: Квалификовано мишљење – контроле нису ефективно примењиване током дефинисаног периода (важи само за извештај типа 2)

...

Одговорности ревизора услужне организације

...

Сматрамо да су докази које смо прибавили довољни и адекватни и да представљају одговарајућу основу за квалификовано мишљење.

Основа за квалификовано мишљење

Услужна организација XYZ је у свом опису навела да примењује аутоматизоване контроле које за циљ имају усклађивање прилива по основу отплате рата кредита са укупним пласманом. Међутим, као што је наведено на страни [мн] описа, контрола није ефективно примењивана у периоду од dd/mm/ggg до dd/mm/ggg због грешке у програму. Ово је довело до неиспуњења следећег контролног циља:

„Контроле пружају уверавање у разумној мери да је прилив по основу отплате рата кредита адекватно евидентиран“, током периода од dd/mm/ggg до dd/mm/ggg. XYZ је имплементирала измену програма који обавља калкулацију на дан [датум] и наши тестови показују да је контрола ефективно примењивана од dd/mm/ggg до dd/mm/ggg.

Квалификовано мишљење

Мишљење смо формирали на основу предметних питања наведених у овом извештају. Критеријуми које смо користили у формирању мишљења су описани у изјави услужне организације XYZ на страни [aa]. По нашем мишљењу, осим за питање описано у пасусу Основа за квалификовано мишљење:

...

Илустрација 4: Квалификовано мишљење – ревизор услужне организације није у могућности да прибави довољно адекватних доказа

...

Одговорности ревизора услужне организације

...

Сматрамо да су докази које смо прибавили довољни и адекватни и да представљају одговарајућу основу за квалификовано мишљење.

Основа за квалификовано мишљење

Услужна организација XYZ је у свом опису навела да примењује аутоматизоване контроле које за циљ имају усклађивање прилива по основу отплате рата кредита са укупним пласманом. Међутим, електронски подаци који се односе на период од *dd/mm/yyyy* до *dd/mm/yyyy* су обрисани због грешке у програму тако да нисмо били у могућности да обавимо тестирање ове контроле за дати период. Због тога нисмо били у могућности да утврдимо да ли контролни циљ: „Контроле пружају уверавање у разумној мери да је прилив по основу отплате рата кредита адекватно евидентиран“, ефективно примењен током периода од *dd/mm/yyyy* до *dd/mm/yyyy*.

Квалификовано мишљење

Мишљење смо формирали на основу предметних питања наведених у овом извештају. Критеријуми које смо користили у формирању мишљења су описани у изјави услужне организације XYZ на страни [aa]. По нашем мишљењу, осим за питање описано у пасусу Основа за квалификовано мишљење:

(а) ...

13 – 21.]

⁹колико неки елементи описа нису укључени у делокруг ангажовања, то треба да буде јасно истакнуто у извештају којим се пружа уверавање.

¹⁵QC 1, Контрола квалитета фирми које врше ревизију, преглед финансијских информација, друга ангажовања на основу којих се пружа уверавање и сродне услуге

⁹колико неки елементи описа нису укључени у делокруг ангажовања, то треба да буде јасно истакнуто у извештају којим се пружа уверавање.

¹⁵QC 1, Контрола квалитета фирми које врше ревизију, преглед финансијских информација, друга ангажовања на основу којих се пружа уверавање и сродне услуге